

**การพัฒนางานวิชาการด้วยหลักการบูรณาการในโรงเรียนขนาดเล็ก:
การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
ACADEMIC TASK DEVELOPMENT BY INTEGRATIVE PRINCIPLE
IN SMALL SIZE SCHOOL
: A PARTICIPATORY ACTION RESEARCH**

๖ ๖ ขั้นตอนการวิจัย(หลักการ)

กรอบแนวคิดของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2550)

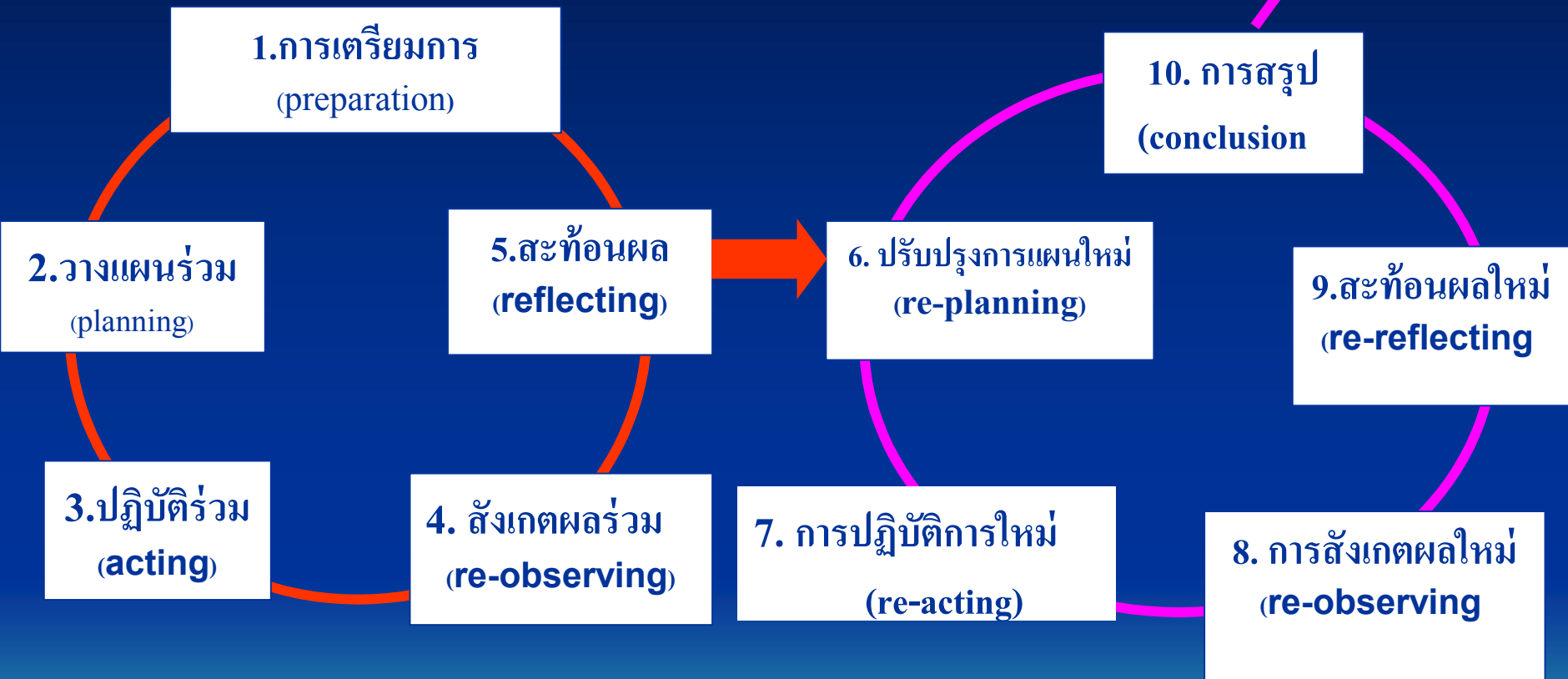

1st cycle

2st cycle

ผลการวิจัย

ภาพขั้นตอนและกิจกรรมการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมที่ รศ.ดร.วิโรจน์ สารรัตนะ พัฒนาขึ้น

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการ (preparation)

1.1 กำหนดเลือกโรงเรียน

1.2 ลงพื้นที่

1.3 นำกรอบแนวคิดการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมนำเสนอชี้แจงต่อ
ผู้ร่วมวิจัย

1.4 นำข้อเสนอแนะและผลประโยชน์ให้แก่ผู้ร่วมวิจัย

1.5 การสร้างความตระหนักให้เกิดขึ้นกับผู้ร่วมวิจัยหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน (planning)

2.1 ร่วมกันวิเคราะห์สภาพของงานที่ต้องการพัฒนา หรือต้องการเปลี่ยนแปลง

2.2 จัดทำแผนเชิงปฏิบัติ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุน คอยให้หลักการ/ทฤษฎี/กรอบแนวคิดในการพัฒนางาน หรือสอดแทรกหลังจากผู้ร่วมวิจัยได้คิดเต็มที่ก่อน

ขั้นตอนที่ 3 การปฏิบัติ (acting)

- 3.1 การปฏิบัติตามแผน (คอยให้การส่งเสริมสนับสนุน ให้กำลังใจ กระตุ้น โดย จัดกิจกรรมส่งเสริม
- 3.2 ให้มีการบันทึกผลการดำเนินงานทั้งของผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย

ขั้นตอนที่ 4 การสังเกตผล (observing)

- การส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้มีการสังเกตผลที่เกิดขึ้นจริง โดยจัดกิจกรรมเสริมให้ผู้ร่วมวิจัย

ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผล (reflecting)

- การพบปะสนทนาเชิงวิเคราะห์ห้วิพากษ์ (นำข้อมูลที่เป็นบันทึกการเปลี่ยนแปลงและการปฏิบัติในการเปลี่ยนแปลงมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน)

ขั้นตอนที่ 6 การวางแผนใหม่ (re-planning)

- ทำเช่นเดียวกับขั้นตอนที่ 2 และนำเอาผลการสะท้อนผล
ในขั้นตอนที่ 5 มาร่วมพิจารณาด้วย

ขั้นตอนที่ 7 การปฏิบัติใหม่ (re-acting)

- ทำเช่นเดียวกับขั้นตอนที่ 3 และให้มีการบันทึกผลการดำเนินงานทั้งของผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย และจัดให้มีการพบปะสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเป็นระยะๆ

ขั้นตอนที่ 8 การสังเกตผลใหม่ (re-observing)

- ทำเช่นเดียวกับขั้นตอนที่ 4 และเน้นบทบาทการเป็นผู้มีส่วนร่วมและเป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้มีการสังเกตผลที่เกิดขึ้นจริง (actual effects)

ขั้นตอนที่ 9 การสะท้อนผลใหม่ (re-reflecting)

- ทำเช่นเดียวกับขั้นตอนที่ 5 โดยผู้วิจัยควรเน้นบทบาทการเป็นผู้มีส่วนร่วมและเป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้มีการสะท้อนผล โดยให้มีการพบปะสนทนา

ขั้นตอนที่ 10 การสรุปผล (conclusion)

- ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยควรจัดเสวนาโต้ะกลม เพื่อร่วมกันสรุปถึงผลการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 – 9 โดยอิงแนวคิดเชิงวิพากษ์ (critical approach) ในรูปแบบหรือระดับต่าง ๆ

หลักการ จรรยาบรรณ และบทบาทผู้วิจัย

(วิโรจน์ ธารรัตน์, 2550)

10 หลักการ ประกอบด้วย 1) ในบริบทเฉพาะ 2) ทักษะที่หลากหลาย 3) มุ่ง
การเปลี่ยนแปลง 4) มุ่งให้เกิดการกระทำเพื่อบรรลุผล 5) รับฟัง
ข้อคิดเห็นจากผู้ร่วมวิจัยทุกคน 6) วิเคราะห์ วิพากษ์และประเมินตนเอง
7) เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นระบบ 8) ตระหนักใน
ศักยภาพ ความเชี่ยวชาญและการเป็นผู้มีส่วนได้เสียจากภายในชุมชนเอง
9) การมีบันทึกของผู้ร่วมวิจัยทุกคน เช่น การเปลี่ยนแปลงในกิจกรรม
และการปฏิบัติ การเปลี่ยนแปลงในคำอธิบายสิ่งที่ปฏิบัติ การ
เปลี่ยนแปลงในความสัมพันธ์ทางสังคมและรูปแบบองค์การ การพัฒนา
ตนเองจากการร่วมในการวิจัย เป็นต้น 10) นำไปสู่การปฏิบัติหรือการ
พัฒนาที่ยั่งยืน

10 จรรยาบรรณ

ประกอบด้วย 1) ผู้วิจัยต้องรับผิดชอบต่อการรักษาความลับ 2) ผู้ร่วมวิจัยเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ได้อย่างเสมอภาคกัน 3) ทิศทางการวิจัยและผลลัพธ์ที่คาดหวังเกิดจากการตัดสินใจร่วมกัน 4) ให้ผู้ร่วมวิจัยมีส่วนร่วมในการออกแบบกระบวนการวิจัยมากที่สุด 5) มีการปรึกษาหารือร่วมกัน และข้อเสนอแนะได้รับการเห็นชอบจากทุกฝ่าย 6) การสังเกตหรือการตรวจสอบเอกสารเพื่อจุดมุ่งหมายอื่นต้องได้รับการอนุญาตก่อน 7) ผลการดำเนินงานจะยังคงปรากฏให้เห็นและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นให้ข้อเสนอแนะได้ 8) ไม่ละเมิดลิขสิทธิ์งานเขียนหรือทักษะของคนอื่น โดยขาดการเจรจาต่อรองก่อนการจัดพิมพ์เผยแพร่ 9) ผู้วิจัยต้องแสดงให้เห็นถึงธรรมชาติของกระบวนการวิจัยแต่เริ่มแรกรวมทั้งข้อเสนอแนะและผลประโยชน์ 10) ผู้ร่วมการวิจัยต่างมีอิทธิพลต่อการทำงานแต่ผู้ที่ไม่ประสงค์มีส่วนร่วมต้องได้รับการยอมรับและเคารพในสิทธิส่วนบุคคล

10 บทบาทของผู้วิจัย

ประกอบด้วย 1) เป็นครู 2) เป็นผู้นำ 3) เป็นผู้ฟังที่ดี 4) เป็นนักวางแผน
5) เป็นนักออกแบบ 6) เป็นนักวิเคราะห์ 7) เป็นนักสังเคราะห์ 8) เป็นนัก
สังเกตการณ์ 9) เป็นนักรายงานผล 10) เป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวก

การประยุกต์ใช้เป็นกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัย

1. ดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมสองวงจร วงจรละ 1 ภาคเรียน โดยมีขั้นตอนการวิจัย 10 ขั้นตอน ยึดถือหลักการ 10 ประการ จรรยาบรรณ 10 ประการ และบทบาทของนักวิจัย 10 ประการ
2. ยึดถือรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมที่เน้นความเป็นศาสตร์เชิงวิพากษ์ (critical science)

3. ให้ความสำคัญกับกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี ที่จะต้องทบทวนขึ้นมา อย่างมีจุดมุ่งหมาย อย่างมีความหมาย และอย่างมีประโยชน์

4. การสร้างทัศนคติที่ดีให้เกิดขึ้นกับผู้ร่วมวิจัยและผู้เกี่ยวข้องว่า ทฤษฎีกับ การปฏิบัติเป็นสิ่งที่ไปด้วยกันได้ ไม่ได้เป็นเส้นขนานที่ไม่มีวันบรรจบกัน

5. แสดงบทบาทการส่งเสริมสนับสนุนการเสริมพลังทางวิชาการ (academic empowerment) แก่ผู้ร่วมวิจัย

6. ผู้วิจัยเน้นบทบาทการเป็นผู้มีส่วนร่วมและเป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุน และอำนวยความสะดวก

7. ให้มีการบันทึกผลการดำเนินงานทั้งของผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย

๒ ๖ ขั้นตอนการวิจัย(การปฏิบัติ)

สถานที่ดำเนินการวิจัย

- โรงเรียนบ้านบึงฉิม

สังกัด สพท.ขอนแก่น เขต 1

- คุณลักษณะโรงเรียนบ้านบึงฉิม 3 ประการคือ

1. เป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่ไม่ได้มาตรฐานด้านผู้เรียนและ สมศ. ไม่ผ่านการรับรองมาตรฐาน
2. โรงเรียนมีความประสงค์เข้าร่วมพัฒนางานวิชาการด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
3. เป็นโรงเรียนที่ผู้วิจัยสามารถไปปฏิบัติงานภาคสนามได้

ผู้ร่วมวิจัย และบทบาทผู้ร่วมวิจัย

- 66 คน

- บุคลากรในโรงเรียน 13 คน ได้แก่ ผู้บริหารและครู 4 คน และคณะกรรมการโรงเรียน 9 คน
- บุคลากรภายนอกโรงเรียน 53 คน ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน
ผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน นายก อบต. 1 คน และเจ้าหน้าที่ สพท.
ขอนแก่น เขต 1

วงจรที่ 1

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการ (preparation)

- การนำกรอบความคิดของการวิจัยชี้แจงต่อผู้ร่วมวิจัย
- เสนอแนะและชี้ถึงประโยชน์ที่ผู้ร่วมวิจัยจะได้รับ
- สร้างความตระหนักในการวิจัยและการปฏิบัติงานควบคู่กันไป

การปฏิบัติงาน 4 ขั้นตอน

1) ขั้นตอนการสร้างมิตรภาพและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

กิจกรรมการเยี่ยมบ้านผู้ร่วมวิจัย

2) ขั้นตอนการสร้างความตระหนักและความเข้าใจร่วมกัน

-เพื่อให้ผู้ร่วมวิจัยมีความเข้าใจหลักการพื้นฐานและขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

3) ขั้นตอนการสร้างแผนการทำงานเพื่อการวิจัย

4) ขั้นตอนการประเมินและสรุปผล

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน (planning) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ กำหนดประเด็นปัญหา แบ่งกลุ่มย่อยรับผิดชอบ และจัดทำแผนปฏิบัติการ

- ร่วมกันให้ทราบถึงสภาพที่เคยเป็นมา สภาพปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง สภาพปัญหาอุปสรรคของการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนที่เป็นภาพรวม การประเมินเพื่อกำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนา และจัดทำแผนปฏิบัติเพื่อการดำเนินงาน

1) ขั้นการวิเคราะห์สภาพที่เคยเป็นมา สภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวัง

2) ขั้นตอนกำหนดปัญหาและทำความเข้าใจปัญหา

3) ขั้นตอนการประเมินประเด็นปัญหาที่ต้องการแก้ไขหรือพัฒนา

4) ขั้นตอนการจัดทำแผนปฏิบัติการ/โครงการ/กิจกรรม

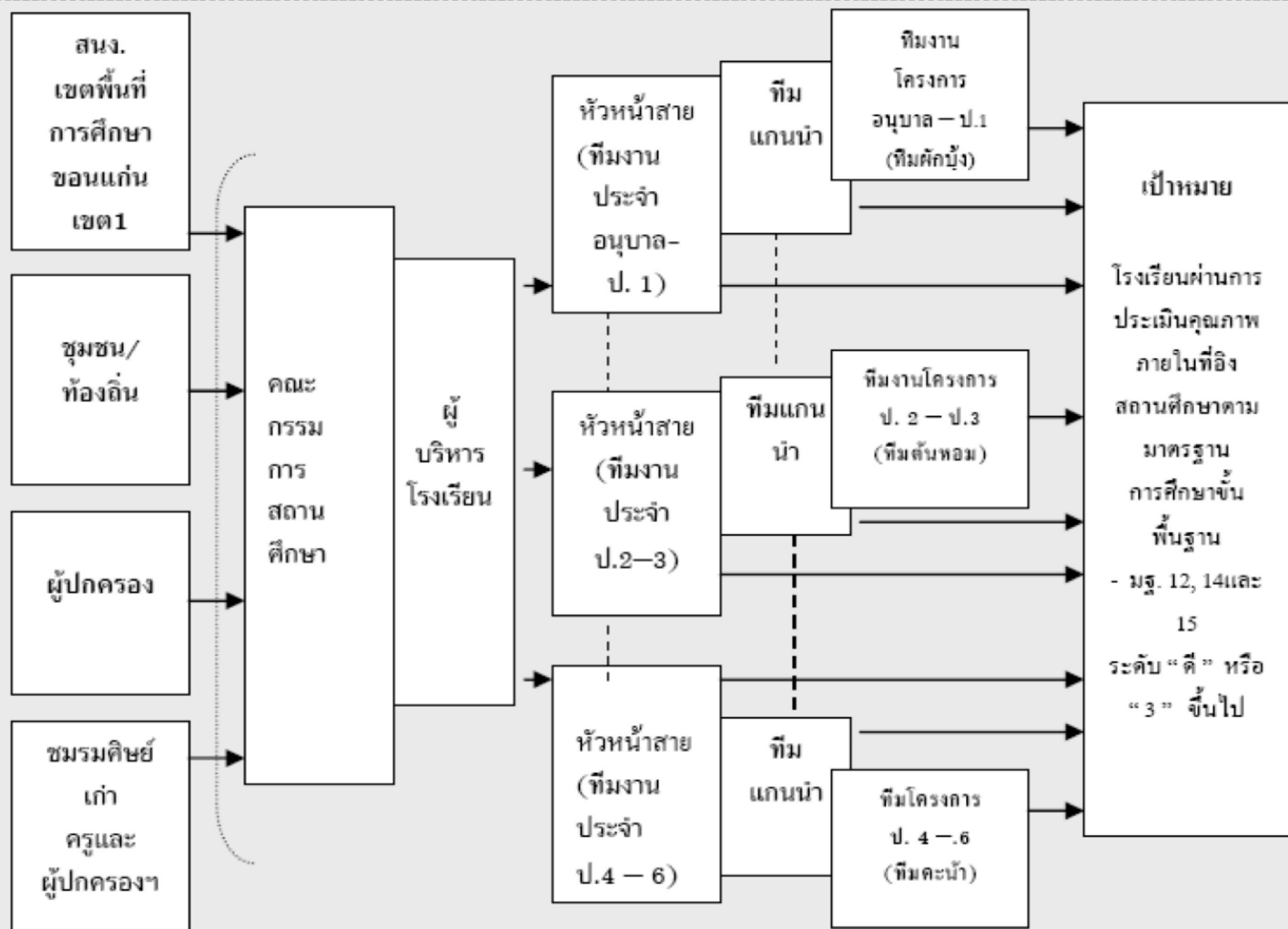
5) ขั้นตอนการประเมินและสรุปผล

ขั้นตอนที่ 3 การปฏิบัติ (acting)

- 1) ขั้นตอนการกำหนดแนวปฏิบัติ
- 2) ขั้นตอนปฏิบัติตามแผนโครงการ/กิจกรรม
- 3) ขั้นตอนการประเมินและสรุปผลการดำเนินงาน

โครงการที่ 1

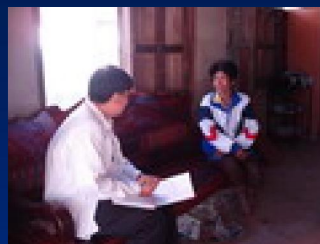
โครงการพัฒนาองค์กร โครงสร้าง ระบบบริหารและจัดการงานวิชาการ
และพัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบครบวงจร

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการและจัดทำองค์กรโครงสร้างฯ

กิจกรรมที่ 2 การศึกษาดูงาน

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมการเยี่ยมบ้าน

กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมผ้าป่าการศึกษา

กิจกรรมที่ 5 การจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์

โครงการที่ 2

โครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

- 1) ประชุมปฏิบัติการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น
- 2) การศึกษาดูงาน
- 3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 4) กิจกรรมพ่อแม่ครู
- 5) การนิเทศการเรียนการสอน

โครงการที่ 3

โครงการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย

- 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อวางแผน
- 2) กิจกรรมการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 3) กิจกรรมทางวิชาการ
- 4) กิจกรรมค่านิยมที่ดีงาม
- 5) กิจกรรมศิลปะ ดนตรี กีฬา
- 6) กิจกรรมสืบสานประเพณีและภูมิปัญญาไทย
- 7) กิจกรรมส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย

ขั้นตอนที่ 4 การสังเกตผล (observing)

- 1) ขั้นตอนกำหนดรูปแบบและวิธีการ
- 2) ขั้นตอนการสังเกตและเสนอรายงานผล
- 3) ขั้นตอนประเมินและสรุปผล

โครงการ	กิจกรรม	ผลการปฏิบัติ		หมายเหตุ
		สำเร็จ	ไม่สำเร็จ	
1. การพัฒนาการจัดองค์กร โครงสร้างการบริหารและ จัดการงานวิชาการและพัฒนา องค์กรอย่างเป็นระบบครบ วงจร	1. การประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำโครงสร้าง 2. การเยี่ยมบ้านนักเรียน 3. การศึกษาดูงาน 4. ฝ่าป่าการศึกษา 5. จัดหาเครื่องคอมฯ	/ / / /		- ที่ประชุมรับรองว่าสำเร็จตาม เป้าหมายหรือสภาพที่ คาดหวัง
2. โครงการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา และการจัด กระบวนการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	1. การประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำหลักสูตร ท้องถิ่น 2. ศึกษาดูงาน 3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4. กิจกรรมพ่อครูแม่ครู 5. การนิเทศการเรียนรู้การสอน	/ / /	/ /	1. ที่ประชุมรับรองว่าสำเร็จตาม เป้าหมายหรือสภาพที่ คาดหวัง 2. กิจกรรมที่ 3 ขอให้โรงเรียน ดำเนินการต่อไปใน ปีงบประมาณ 2552
3. โครงการจัดกิจกรรมส่งเสริม คุณภาพผู้เรียนอย่าง หลากหลาย	1. การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อการวางแผนจัด กิจกรรม 2. กิจกรรมการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3. กิจกรรมทางวิชาการ 4. กิจกรรมค่านิยมที่ดีงาม 5. กิจกรรมส่งเสริมด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ และกีฬา/นันทนาการ 6. กิจกรรมสืบสานประเพณีและภูมิปัญญาไทย 7. กิจกรรมส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย	/ / / / / / /		- ที่ประชุมรับรองว่าสำเร็จตาม เป้าหมายหรือสภาพที่ คาดหวัง

ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผล (reflecting) จัดประชุม เพื่อสรุปผลการดำเนินงาน ผลการเรียนรู้ และข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยตั้งเคราะห์แล้วเขียนเป็นสรุปผล และจัดทำเป็นเอกสาร

วงจรที่ 2

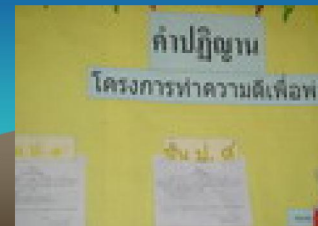
ขั้นตอนที่ 6 การวางแผนใหม่ (re-planning) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ 1 วัน เพื่อศึกษา ทบทวนผลการดำเนินงาน กำหนดประเด็นปัญหา แบ่งกลุ่มย่อยรับผิดชอบ และจัดทำ แผนปฏิบัติงานใหม่

- 1) ขั้นตอนการวิเคราะห์สภาพที่เคยเป็นมาสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหา
- 2) ขั้นตอนการกำหนดปัญหาและทำความเข้าใจปัญหา
- 3) ขั้นตอนประเมินประเด็นปัญหาที่ต้องการแก้ไขหรือพัฒนา
- 4) ขั้นตอนการวางแผนปฏิบัติการ/โครงการ/กิจกรรม

ขั้นตอนที่ 7 การปฏิบัติการใหม่ (re-acting)

- 1) ขั้นตอนการกำหนดแนวปฏิบัติ
- 2) ขั้นตอนปฏิบัติกิจกรรม
- 3) ขั้นตอนการประเมินและสรุป

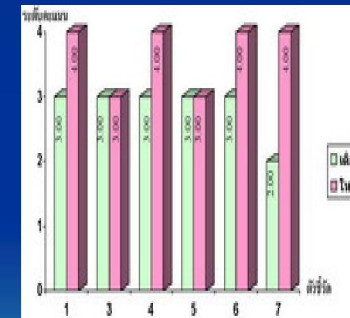
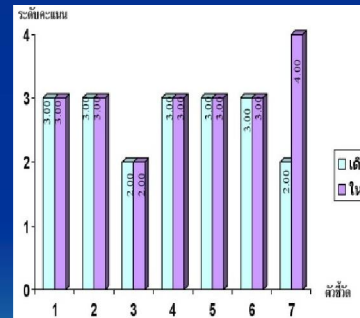
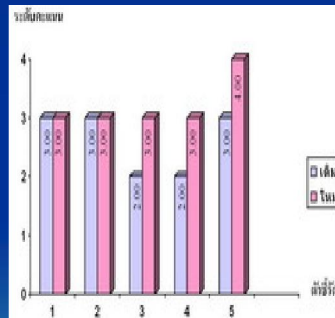
ขั้นตอนที่ 8 การสังเกตผลใหม่ (re-Observing)

- 1) ขั้นตอนกำหนดรูปแบบและวิธีการ
- 2) ขั้นตอนการสังเกตและเสนอรายงานผล
- 3) ขั้นประเมินและสรุปยังคงใช้รูปแบบเดิมกับการวิจัยในวงจรที่ 1
- 4) ขั้นตอน การสังเกตผล

ขั้นตอนที่ 9 การสะท้อนผลใหม่ (re-reflecting)

- 1) ขั้นตอนการสังเคราะห์ความรู้
- 2) ขั้นตอนการนำเสนอรายงาน
- 3) ขั้นตอนประเมินและสรุปผล

[illegible]

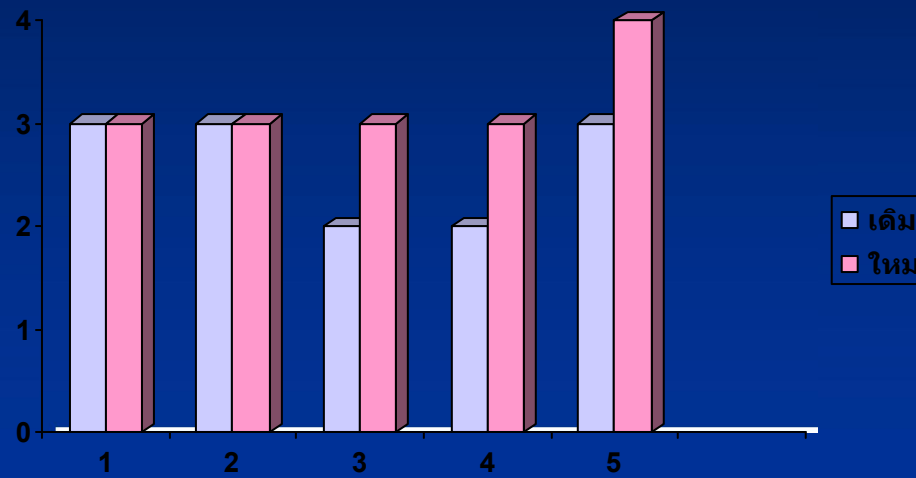
ขั้นตอนที่ 10 การสรุปผล (conclusion) มีสองระยะ คือ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ 1 วัน และจัดประชุมเชิงวิชาการ “การประชุมเชิงวิชาการ: นวัตกรรมพัฒนางานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก” 1 วัน **ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยร่วมประชุมวางแผนเพื่อจัดกิจกรรมการสรุปผล**

- เพื่อสรุปผลการวิจัยตั้งแต่ขั้นตอนที่ 1-9 และถอดบทเรียน

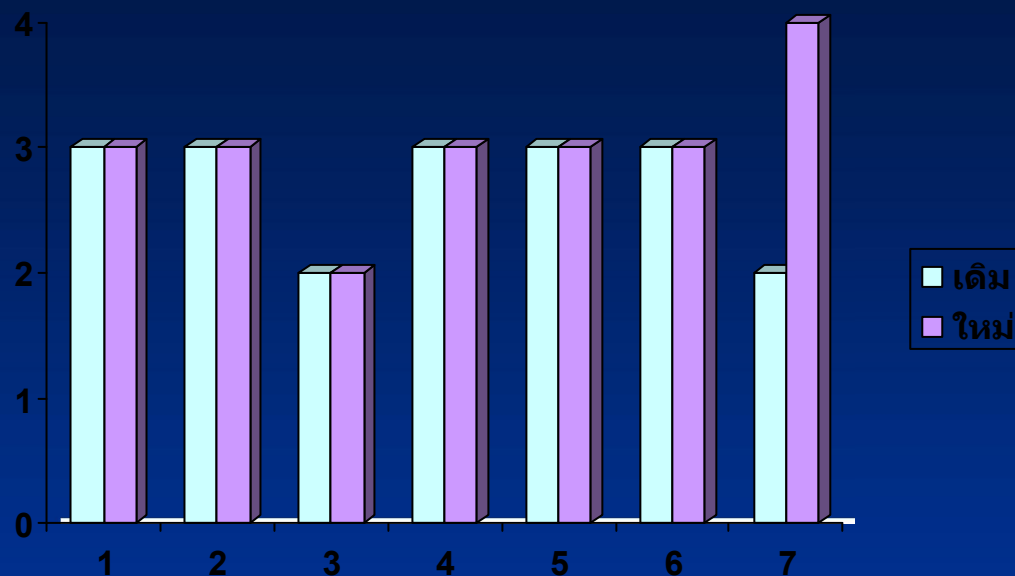

2. การเปลี่ยนแปลงจากการปฏิบัติจริง

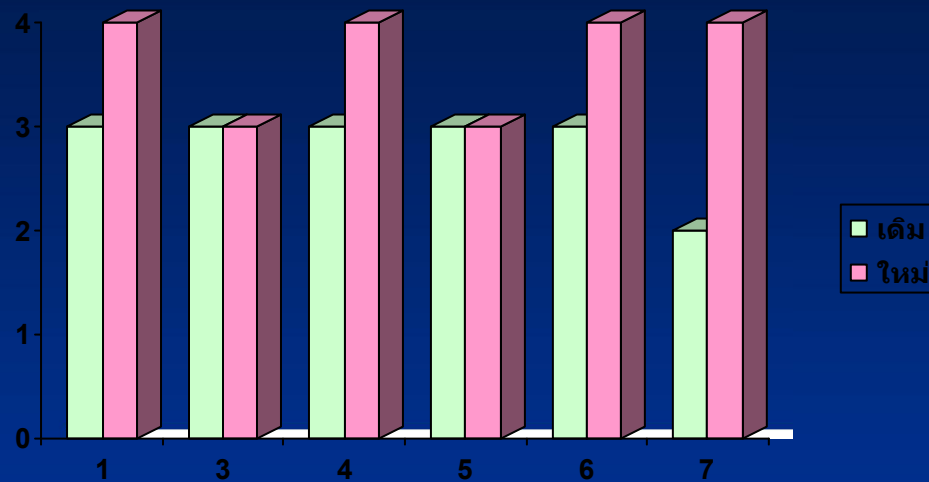
2.1 การเปลี่ยนแปลงตามที่คาดหวัง

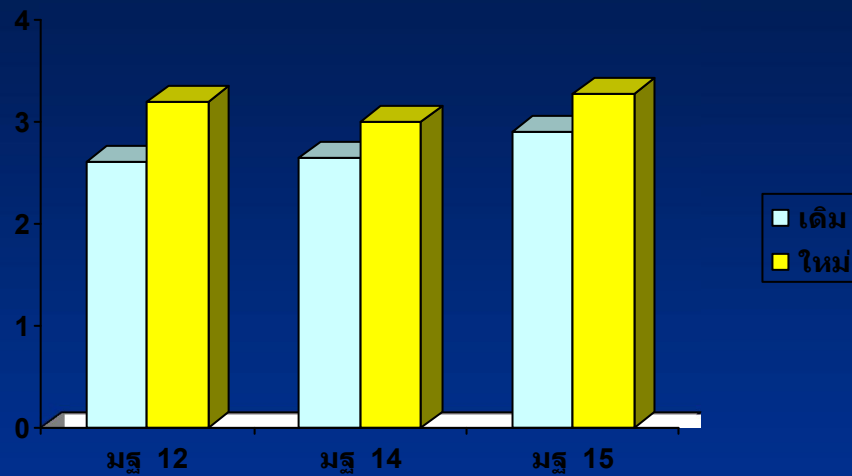
โครงการพัฒนาการจัดองค์กร โครงสร้างการบริหาร และจัดการงานวิชาการ
อย่างเป็นระบบครบวงจรด้วยหลักการบริหาร (มฐ: 12)

โครงการการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการจัด
กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (มฐ: 14)

โครงการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่าง
หลากหลายด้วยหลักการบริหาร (มฐ: 15)

เปรียบเทียบค่าระดับคะแนนก่อน-หลังดำเนินโครงการฯ ทั้ง 3 โครงการ
ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ 12, 14 และ 15 อิงสถานศึกษา

2.2 การเปลี่ยนแปลงที่ไม่คาดหวัง

- ระดับบุคคล ได้แก่ นักเรียน ครู ผู้อำนวยการ ผู้ปกครองนักเรียน
- ระดับกลุ่มบุคคล ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา คณะครู และ
คณะผู้ปกครองนักเรียน
- ระดับโรงเรียน

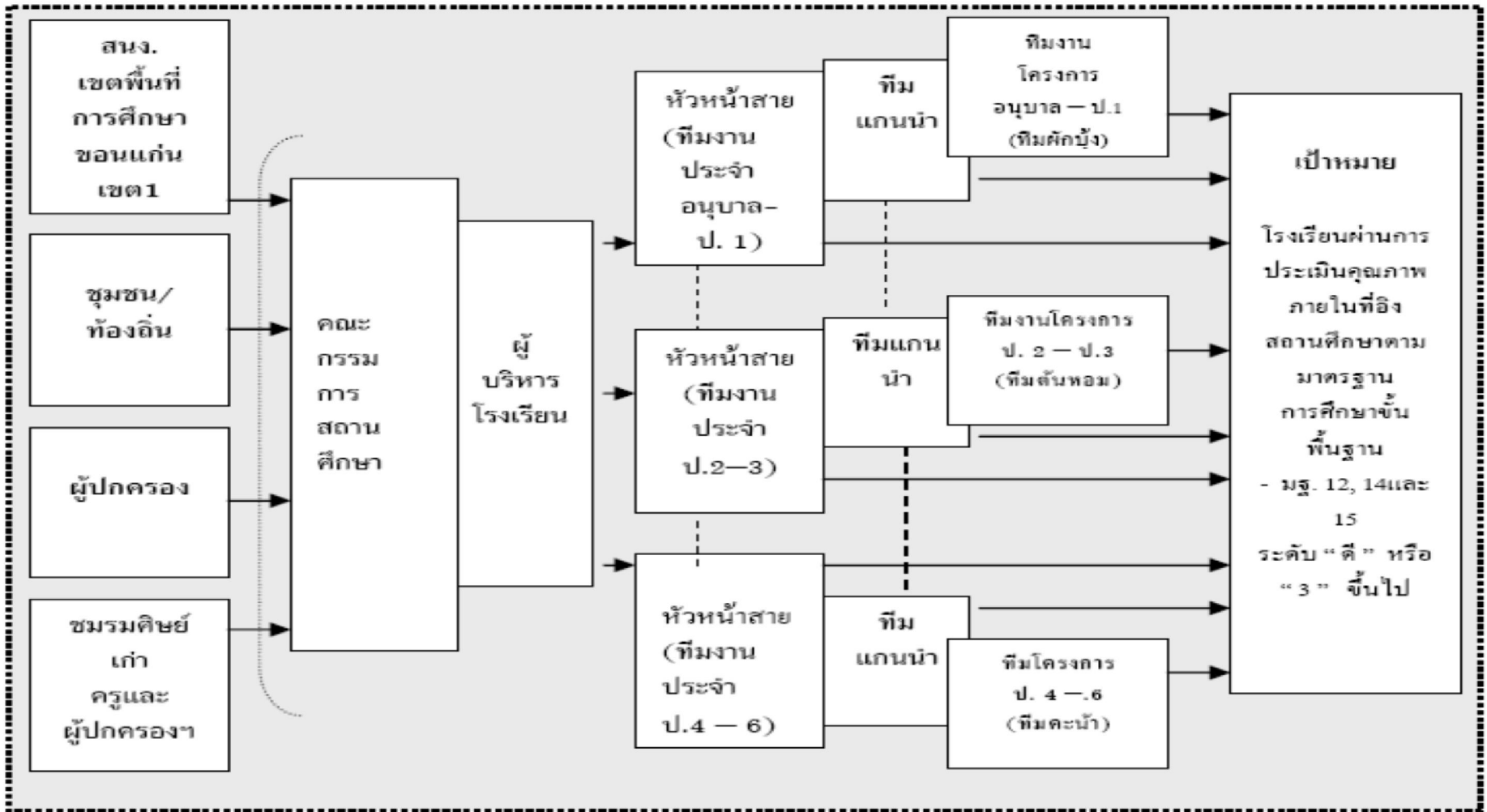
3. การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง (learning by doing)

- ระดับบุคคล ได้แก่ ผู้วิจัย ผู้ปกครอง ผู้นำท้องถิ่น ครู ผู้บริหารโรงเรียน
และเจ้าหน้าที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1
- ระดับกลุ่มบุคคล ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา คณะครู และคณะ
ผู้ปกครองนักเรียน
- ระดับโรงเรียน

4. องค์ความรู้จากการปฏิบัติจริง

4.1 องค์ความรู้จากการปฏิบัติที่เกี่ยวกับการบูรณาการ

4.1.2 องค์ความรู้เกี่ยวกับหลักการเพื่อการบูรณาการที่มีประสิทธิผล 9 ประการ

- 1) การสร้างมิตรภาพและความเข้าใจร่วมกัน
- 2) กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- 3) ศรัทธาผู้นำ
- 4) ยึดโครงสร้าง บทบาทและหน้าที่ในเนวราบ ไม่ใช่เนวตั้ง
- 5) สร้างประโยชน์ร่วมกัน
- 6) การมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน
- 7) การมีทีมงานที่หลากหลาย
- 8) มีทุนหรือศักยภาพเดิมก่อนพัฒนา
- 9) มีความเสียสละ

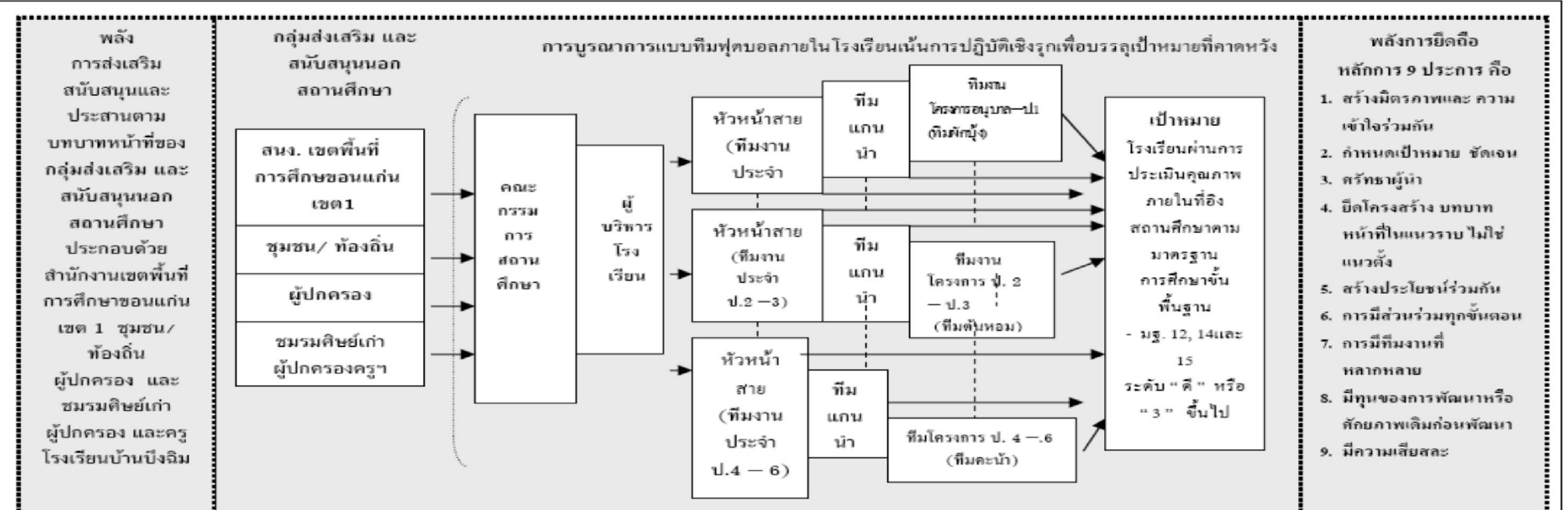
4.1.3 องค์ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนและประสานตามบทบาทหน้าที่ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

1. กลุ่มส่งเสริม และสนับสนุนนอกสถานศึกษา ประกอบด้วย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ชุมชน/ท้องถิ่น ผู้ปกครอง และชมรมศิษย์เก่าครู และผู้ปกครองโรงเรียนบ้านบึงฉม
2. กลุ่มปฏิบัติงานในสถานศึกษา ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้/หัวหน้างาน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ ครู (ทีมงานประจำ) ลูกจ้าง และคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง (ทีมโครงการ/ทีมแกนนำ)

องค์ความรู้จากการปฏิบัติเกี่ยวกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

- ได้องค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับ “ขั้นตอน” ดำเนินงานในขั้นตอนที่ 1-9 ที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม ส่วนขั้นตอนที่ 10 นั้น เป็นการสรุปผลโครงการจึงไม่จำเป็นต้องมีขั้นตอนย่อย

หลังการปฏิบัติตาม 10 หลักการ 10 จรรยาบรรณ และ 10 บทบาทของผู้วิจัย และเสริมด้วยขั้นตอนการปฏิบัติงานในขั้นตอนที่ 1 – 9

ขั้นตอนที่ 1	ขั้นตอนที่ 2	ขั้นตอนที่ 3	ขั้นตอนที่ 4	ขั้นตอนที่ 5	ขั้นตอนที่ 6	ขั้นตอนที่ 7	ขั้นตอนที่ 8	ขั้นตอนที่ 9
การเตรียมการ	การวางแผน	การปฏิบัติ	การสังเกต	การสะท้อนผล	การสะท้อนผล	การปฏิบัติใหม่	สังเกตผลใหม่	สะท้อนผลใหม่
1. สร้างมิตรภาพ	1. วิเคราะห์สภาพ	1. กำหนดแนว	1. กำหนดรูปแบบ	1. สังเคราะห์ความรู้	1. สังเคราะห์ความรู้	1. กำหนดแนว	1. กำหนดรูปแบบ	1. สังเคราะห์ความรู้
2. สร้างความตระหนัก	2. กำหนดปัญหา	2. ปฏิบัติกิจกรรม	2. นำเสนอ	2. นำเสนอ	2. นำเสนอ	2. ปฏิบัติกิจกรรม	2. สังเกตและเสนอ	2. นำเสนอ
3. สร้างแผนที่	3. ประเมินประเด็น	3. ประเมินและสรุปผล	3. ประเมินและสรุปผล	3. ประเมินและสรุป	3. ประเมินและสรุป	3. ประเมินและสรุปผล	3. ประเมินและสรุปผล	3. ประเมินผลและสรุป
4. ประเมินและสรุปผล	5. ประเมินและสรุปผล							

กรอบการปฏิบัติ 3 พลังเสริมการบูรณาการเพื่อพัฒนางานวิชาการด้วยหลักการบูรณาการในโรงเรียนบ้านบึงฉลิม: องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

- แม้การวิจัยจะประสบผลสำเร็จตามที่คาดหวัง แต่ยังมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยังไม่ประสบผลสำเร็จ โรงเรียนควรหาทางปรับปรุงแก้ไขต่อไป
- โรงเรียนยังมีปัญหาอีกหลายด้านที่จำเป็นต้องพัฒนา ควรใช้หลักการบริหารอื่นๆ

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- โรงเรียนควรกำหนดนโยบายการวิจัยเพื่อพัฒนางานเป็นนโยบายหลักของโรงเรียนในทุกปีการศึกษา
- หน่วยงานต้นสังกัด ควรมีนโยบายในการพัฒนาผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน โรงเรียนขนาดเล็กเป็นการเฉพาะ

3. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- ควรคำนึงถึงหลักการอื่น หรือนวัตกรรมอื่นๆ มาใช้เป็นตัวสอดแทรก เพื่อการพัฒนา หรือการเปลี่ยนแปลงใดๆ ในโรงเรียนด้วย

4. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- โรงเรียนบ้านบึงฉิม ควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง คนละ 1 เรื่อง ไม่จำกัดเฉพาะงานวิชาการ โดยสลับกันเป็น ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย

ขอบคุณครับ